

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen vasárnap és esztörtökön.

Előzetes ár:

Hegyedérré 2 korona 50 fillér. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Görög-udvar,

hová a kéniratok címzendők

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket

a kiadóhivatal

mérsékelt áron számít fel.

A gyülekezési jog.

Szeged közigazgatási bizottságának a kormányhoz intézet évi jelentése egész sereg olyan kívánságot tartalmaz, amelyekből nagy időközön belül nem lesz semmi, ha egyáltalán lesz belőle valaha valami. Ez egészen rendén való dolog az olyan papiros alamban, mint a miénk, ahol az efajta hivatalos irások egyrészt csak muszájból készülnek, másrészt, még muszájból sem olvastatnak el. Vannak, mert lenni kell nekik, mint a virágok közt a papsajtának, vagy a tyúkvakítóknak, de se karúk, se hasznuk nekik.

Sok van pedig ezek közt a sablonos kívánatok közt jobb sorsra méltó, amelyeknek tán nagyobb a fontossága, mintsem a felirat összeszerkesztői gondolnak. Különösen figyelemre méltó az a rész, amely — véletlenül-e vagy szándékosan? — igen erőlyesen követeli a gyülekezési jognak törvényben való szabályozását.

Ez a jog szabadságaink leg-erősebb biztosítéka. Ugy szólnán az egyetlen jog, amit a szó szoros értel-

mében népjognak lehet mondani. Fundamentuma egész politikai életünknek. Gyülekezési szabadság nélkül nincs szólásszabadság. Ahol a gyülekezési jog bilincsekbe van verve, ott vége a politikai vélemények szabad megnyilatkozásának, a közéletet irányító eszmék fejlődésének s az egészséges, szabad közszellem kialakulásának.

A gyülekezési jog elközbása vagy a hatalom céljainak megfelelő megnyesegtetése a kezdete minden abszolutizmusnak. Gondoljunk csak vissza a legutolsó abszolutizmusra, gondoljunk arra, hogy az abszolutizmus Magyarországon olyan hazajáró lélek, amit sohasé lehetett még eddig végleg eltemetni: s akkor el kell ismer-nünk, hogy a szegedi kívánság nem aféle üres szóbeszéd.

Nem is szegedi kívánság ez különben, hiszen minden kor minden liberális embere ismeri: a gyülekezési jog első rangú fontosságát s Kossuth Lajoséknak is az első gondjuk volt az új Magyarország megteremtésekor a nagy elv kimondása. Azonban nekik sok egyéb gondjuk is volt s bizony amikor már karddal irtak véres tör-

téneteket, a paragrafus-szerkesztésekre nem igen értek rá: A nagy elv rendszeres kifejtése elmaradt s nines meg máig se. A gyülekezési jog se törvénynyel, se törvénytpótló kormányrendelettel egyöntetien szabályozva nincsen. Ur főltötte a közigazgatási hatóság, amely jóformán teljesen a uraga kényére bánhat a legelső emberi jog-gal.

A függetlenségi és negyvennyol-cas párt programjában kezdettől fogva benne van az a kérelem, amit most Szeged városa ajánl figyelmébe a kormány-nak, Volt is felőle már a régi világban sok felszólalás, interpelláció a Házban: azonban a kormány mindig azzal ütötte el a dolgot, sürgősebb tennivalói vannak, a gyülekezési jog szabadsága pedig ha nincs is biztosítva törvénynyel, éberem vigyáz rá a közszellem s veszélyeztetve nincsen semmi által.

Ez a felfogás ma talán jogosul-tabb lehetne, mint bármikor volt, mert a ma uralkodó politikai rendszer szemében kellene, hogy ez a jog való-ban szent és sérthetetlen legyen. Nem szabad azonban megfélekedezni arról,

TÁRCA.

AZ ŐSZ.

Írta: Barabás B. Ferencz.

Legrosszabbak a negyvenes évek de- rekán járó férfiak. A nő, ha elmúlt már negy- ven éves, lemond a világ hiúságairól. Ha ö- tözete még mindig válogatott és kacér, már nem tetszeni vágyás vezetni a gondos öltöz- ködésben, hanem a női lélekben lakó izlés és megszokás. A férfi is gondosabban öltöz- ködik a negyvenedik éven túl, de a hódítás- ról nem mond le. Sőt siet minél többet hódít- tani, mintha attól félne, hogy sokat mulaszt. A huszonnegy éves ifjú azt hiszi, hogy 6 néki minden lány meghódol, a negyvenöt éves férfi meg minden nőt meg akar hódít- tani.

Bihari Dini — nem Dénes, csak Dini — huszonnegy éves korában nősült. Szerelem- ból vett feleséget és példás családi életet

élt házas évek keresztül. Nejét imádtá, leányá- rét rajongott és 6 volt a világ legszeren- esétlenebb embere, midőn jött egy szép ba- jaszú fiatal úr és elvitte a leányt feleségül messze Erdélyországba.

Aztán csak ketten maradtak, 6 meg az asszony. A még mindig szép és fiatal mama, aki a leánya lakodalmá után háját simára fé- sültte és előszeretettel viselt sötét ruhát és fekete ernyőket, a szívében maradt összes szeretetét már most a «kis öregé»-nek tar- togatta és Dini úgy élt, mint az a bizonyos ársten a frankok harzájában.

A minisztériumi hivatal nem sok gon- dot okozott neki, a jövedelme se volt kevés, szabad óráiban házi úr is volt. A hivatal, az asszony és a kávéház között osztotta meg eléggé feles idejét.

Egy csás februári napon Bihari Dini mint aféle úr, esernyő nélkül bandukolt a Rákóczi úton. Nem szerette ilyenkor az eső- párákból telített, táltómótt villamost haz-

nálni, kocsira meg nem akart költeni, ahhoz nagyon takarékos volt.

Amint a Rókus elé ér, egy magasan fölemelt szoknya ütötte meg a szemét, a szoknya alól égszínké kárisnya kacérkodott az asztaltal, mely szép és formás lábikrán feszült. Dini látott már akárhány lábikrát, ilyen csás napokon, megnézte, mint akár- melyik férfi, alá is nézett a szép lábú tündér kalapja alá, mint a többi ezer férfi, de aztán nyugodtan tovább ballagott.

De most megütötte valami a szívét, Ugy jön ez, mint a menykőcsapás. Véde- kezni se lehet ellene. Dini bizonyos melegt érzett a feje körül. Kissé elmaradt a szép láb tulajdonosától, mintha azon tündődnék: mi volt ez? Majd neki iramedott és utána igyekezett. Ami a Rákóczi úton némi oldal- balokécek nélkül meg nem eshetik. Bihari Dini a hölgy mellett termett. Hancut fekete szemek mosolyogtak rá a csorgós esernyő alól. Ha Dini asszonyhódító lett volna, ak-

Tüdőbetegségek, hurutok, szamar-
köhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánva.

Sirolin

Essen az évszázad és a testorv, megne-
velt a 1884-ből, vándorolt, 1891-ben készült.

Mintegy értéktelen utánszokat is kínálnak, kérjen mindenké-
nt „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj)

„Roche”

Készítő orvos rendelési és gyógyszer-
házak. — Arc évszázadi 1884-ből.

hogy a választói jognak most már igazán küszöbön álló reformja esetleg nagyobb meg fogja változtatni már a legközelebbi jövőben is a magyar politikai élet képét. De legalább is az bizonyos, hogy a politikai élet — váljék akár javára, akár kárára az országnak — még sokkal elevebben fog lüktetni, mint eddig. S ebben a ránk jövőmozgalmas világban föltétlenül szükség lesz arra, hogy a közönség a legteljesebb határozottsággal tudja, meddig terjed az ő joga s ismerjék a közigazgatási hatóságok is azt a határt, amelyiken túl az ő joguk következik. Egységes, az ország minden közigazgatási hatóságára egyaránt kötelező módon kell megállapítani a gyűlekezési szabadság összes biztosítékait s teljes precizitással megvonni annak szükségszerű korlátait is. Hogy ne menjenek más szélsőségekbe az emberek, elképán az egyiket az ő emberi jogának határtalanságáról való képzelődés, a másikat a túlságba vitt hivatali szigor, vagy akár az egyéni ellenszenv.

Ha kerülni akarja a kormány azt a sok veszedelmet, amit az országra rá fog zúdítani a szabad gyűlekezési jog határainak ez a bizonytalansága és könnyen félre magyarázhatósága, a gyűlekezési jog törvényes rendezését együtt kellene megcsinálnia a választójog reformjával. Ebből a szempontból érdemel nagy figyelmet a szegedi felirat.

A pálinka. Makón a város rendőrkapitánya előterjesztést tett a közgyűlés elé, hogy valamely módon tegyen korlátozó intézkedéseket arra nézve, hogy a nép ne igya olyan otromba módon a pálinkát mint ahogyan issza.

Hasonló intézkedések megtétele nálunk sem lehetne káros hatású.

Az egész emberiségből nem lehet an-

kor ez a mosoly, mely invitálta őt, elég lett volna az ismeretség megkötéséhez. De Dini nem volt hódító. Elkapta fejét a mosolygó arcól, kissé hátramaradt és a szakadó esőben követte a hölgyecskéit egész az Aréna-utig, míg az egy nagy bérkaszányában el nem tűnt. De azért tudta, hogy őt kísérik. A nőknak van ebben valami különös érzékük.

Dininek nem izlett aznap a vacsora. Másnap délután az Aréna-úton járt és szerencséje volt. Alig ért a ház elé, kilépett a szép tündér. Nem esett az eső, tehát nem volt látványosság. Bihari Dini miniszteri hivatalnok úr hűségese utánna kullogott. A szép ismeretlen vasárló körutat tett és a szelid kisérő hűségesea bevarta — bár tisztas távolban a boltok előtt.

Ez az idilli állapot tán hónapokig így tartott volna. Ha közbe nem jön egy véletlen. An bizony nem tudom, véletlen volt-e? A szép leány megcsászott es elesett. Februárban nem ritka dolog. Dini odaugrott és fölemelte. Meg volt az ismeretség. Kis jedszéken kívül nem történt baj. Találtak azután másnap is, harmadnap is. Aztán többször és Bihari Dini miniszteri hivatalnok úr egyszerre csak azt vette észre, hogy neki kedvesse van. Szép és fiatal kedvesse.

tialkoholistát csinálni. A bor és sör mint élvezeti cikk, közfogyasztás. A pálinka ellenben méreg. Az állam, amely ennek a mérregnek a közforgalomba való hozatalát előmozdítja, bűnös, vétkes és semmi tiszteletrre sem méltó munkát végez.

A pálinka öl és gyilkol. Nemcsak azt teszi tönkre, aki él vele, de terhelte teszi az utódait is. Amiként a biblia mondja: megbüntettem az apák bűneit heteridziglen.

A pálinkafogyasztás még a bortermelő alföldi borvidéken is olyan szégyenletes elterjedésben van, hogy erre vonatkozó adatainkat szinte szégyeljük és resteljük nyilvánosságra hozni. Pedig, ha fölszólalásaink nem használnak, csak az lesz a vége, ha akár képtelenek leszünk a magyar Alföld népet Európa szegénypiacára állítani is ki. Nem lehet már tőrni, hogy mit művel eleven a hitvány és gyilkos pálinkával az állam.

Hat állam az és állampolitika az, hogy a tulajdon népet öli?

Minden ember, aki csak egy árva garas árával is tovább lát az orránál, tudja: hogy a pálinkafogyasztás korlátozásával félanynyi csendőrrre, félanynyi börtönre és félanynyi bíróra volna szükség.

Ma a nagybecsű állam neveli a börtöntölteléseket.

Hogy a makói rendőrkapitánynak a javaslata részleteiben mire terjeszkedik ki, nem tudjuk. De annyi bizonyos, hogy ennek az átkos italnak a fogyasztását akarja korlátozni.

Hogy ez azután milyen formák között tud érvényesülni, az nagy kérdés. A pálinka-ivás báne már nagyon mélyen beleásta magát a szegényebb néposztályok rétegeibe, a dicőséges állam hűséges segédkezése mellett.

A szeszfogyasztás korlátozása, mint a tapasztalat is bizonyítja, nem hozza meg a remélt és várt eredményeket. Az északamerikai konföderáció egyes államaiban a törvényhozók szabályul adták ki, hogy szombat estétől hétfő reggelig pálinkát mérni nem szabad. Teóriának szép. A gyakorlatban pe-

Odahaza azonban gyengéd volt és figyelmes, mint azelőtt, a hűséges asszonyka álmában nem gondolt rosszra, talán ha Dini kis vallomást is tesz, meg is bosszajt neki a jó lélek. Hisz ő holnap úgy is nagymama lesz.

Dini negyvenöt éves volt akkor, Sűrű, sötét hajában itt-ott egy-egy ősz szál mutatkozott ugyan, a szemgödörök körül is mutatkoztak a ráncok, de egészben olyan volt, mint akit szép férfinak nevezünk.

Az útcái ismeretség nem sokáig tartott Dini csapodár lett, megnézett már minden szép arcot és most már nem a jó emésztés céljából sétált egyedül a forgalmas utakon, hanem teljes gourmandériával tanulmányozta a szép nemet.

Voltak futó ismeretségei, amelyeket csak egy-két órára köt az ember. Az aszfalt liliomai nyílnak minden szomjas férfi szívének. Voltak apróhirdetések útján szerzett viszonyok, holmi magányos özvegyekkel akik meg tudják érteni a férfiszívet, persze az ilyen megfejtenő szívekhez teli tárcsa is való. Támoogatott színövendéket nehéz és rögös pályáján, szóval szórakozásban és gondban nem volt hiánya.

Igy ment ez vagy egy évtizedeig, változatosan és mégis egyformán.

dig az volt az eredménye, hogy a munkásnép már szombat estig is telesztiva magát pálinkával és annyi pálinkát vásárolt még a szabad eladási időben vasárnapra magának, hogy vasárnap még több volt a pálinkarészeg ember, mint azokban az országokban, ahol a pálinkaivást egyáltalában nem korlátozták.

Az eféle korlátozások nem is érnek semmit. Franciaország már betiltotta az abtintnak nem csak az elárúsítását, hanem még a gyártását is. Hasonlóképp tette Helvécia. Csak nálunk nem történik semmi. Itt a dicső állam pálinkával gyilkolja a nemzetet. Azt a nemzetet, amely őt magát, az államot alkotja. Valóban szép perspektíva. A nemzet pusztuljon bele a pálinka ivásba, hogy a főudvarmester uraknak minél szebb aranyzsinóros kabátja legyen.

A társadalomtudomány az államok sok hitvány vétké között, a szeszfogyasztás szabadjára való eresztését és az ennek nyomán előálló jövedelem húzást a modern államok egyik leghitványabb bűnének tartja.

Az államnak az volna kötelessége, hogy korlátozza ennek a nemzetrontó italnak a fogyasztását. Az állam ezt nem teszi. Csatahajó kell a eszáznak: csnélfogva hagy omoljon be a királyi kincstárba a szeszadó.

Sok minden dologban tudjuk tiszteletünket mutatni a n e m z e t i kormány iránt, de ez csak félfenmaradt dolog mindaddig, amíg nem csinál erőlyes intézkedéseket a pálinkafogyasztás ellen.

Az adóreform.

III.

A egész tervezett adóreformnak legfontosabb javaslata a jövedelemadóról szóló javaslat. Az eddigi realadókhoz képest az általános jövedelemadó annyiból jelent haladást, amennyiben a fundált jövedelmeket erősebben fogja megadóztatni, mint a nem fundált jövedelmeket. A mai realadók ugyanis megmaradnak ezental is, habár némileg változott formában s a jövedelmek ily módon kétszer fognak megadóztatni és pedig egy realadóval s egy individualizált jövedelmi adóval.

Egy kisebb hivatalos útról volt hazatérőben Bihari Dini. A vasúton, amint beszáll, az egyik másodosztályú fülkében kellemes meglepetéssel látja, hogy a fülkében szép és fiatal hölgy ül egyedül.

Az elegáns bőrdíj, bőr kalapskatulya, aelyem porközpönyeg mutatja, hogy jóízű és előkelő hölgy. A szép szőke haj sejteti, hogy fiatal. A közbiztonsra visszafordul és megbiccent a fejét. Haivány, finom arc, mélyes fekete szemek.

Dini már is lángot fogott.

A régi féltékenységet már több, mint egy éve elhagyta a pesti aszfalton.

Öt perc múlva már beszélgetésbe merült a szép ismeretlenel,

Bemutatkozott előbb, mint az úriemberhez illő. A szokott könnyéd modorban morzsolta el a fogai közt a nevét. A nő biccentett egyet a fejével és csakhamar az úttársak rendes beszédlárgyai körül forgott a társalgás.

Dini úgy beszél, mint aki teljesen független, — bár direktre nem mondta ki, — a nő részéről csakhamar megtudta, hogy özvegy, Vasmezőből jön és rokoniához megy Erdélybe. A fővárosban csak keresztül utazik. Rokoniak nincsenek ott, és az ismerősöket félnapra nem érdemes fölkeresni.

A javaslatok csatolt indokolás egyáltalán nem foglalkozik a jövedelemadó igazi természetével. Megelégszik azzal, hogy Nyugat-Európában a jövedelemadó majdnem általánosan el van fogadva és egyáltalán nem kutatja azt, hogy a mi speciális viszonyainknak az általás jövedelmi adó megfelel-e?

Első látásra azt hinné mindenki, hogy a jövedelmi adó a legigazságosabb adó, mert csak a valóságos jövedelmet adóztatja meg, tehát az első pillanatra tényleg legigazságosabb adóalap. — Nem mondjuk, hogy nincsenek a jövedelemadónak előnyei, mégis azt hisszük, hogy csak mint pótdadó, a többi adóval korrekтивuma jöhet valójában tekintetbe. Az indoklás szerint tényleg az is volt a célja a javaslatnak, de ahhoz tényleg hogy csak adókorrekтивum legyen, nagyon súlyos adóterhet jelent, ha úgy valóstítjuk meg, ahogy azt a javaslat akarja.

Hogy a régi jövedelmi pótdadó rossz volt, az kétségtelen. Nem azért, mert súlyos volt, hanem azért, mert a kivételek rosszul történt. Mégis azt hisszük, hogy a régi rendszert kellett volna fentartani és abba belevinni a progressivitást és a létminimum adómentességét. De súlyos aggodalmaink vannak az ellen, hogy önálló adóelemmé fejlesszük. Főleg nálunk, ahol az adóbevallások nem megbízhatók, az általános jövedelmi adó a középosztályra fog nehezedni, mert a nagy jövedelmeket, amelyek fokozottabb adóterhet bírnának el, el fogják titkolni, de a középosztály jövedelmei a bevallástól függetlenül fognak megadóztatni. A javaslat indoklásának azt a naivitását olvassuk, hogy a progresszivitást azért nem csinálta meg a pénzügyi kormány következetesebben, mert a magas adóterhek alkalmazása a jövedelmek eltitkolására vezetne. Csak hogy az a baj, hogy míg a középosztály jövedelmei az általános viszonyok mérlegelése után vonatként adó alá, addig ezt az igazi nagy jövedelmeknél már nem tartotta a pénzügyi kormány megbízhatónak s így a középosztály adóterhei a látszólagos jövedelem szerint állapították meg, míg a magas jövedelmek azt a kétszeres előnyt élvezik majd, hogy erősen nagyobb adó alá vonatnak, nehogy eltitkolassanak s részben mégis eltitkolatnak majd.

Általában véve, a jövedelemadónak az a legnagyobb baja s azért nem volna szabad önálló adóelemmé tenni, mert a tényleges jövedelem nem állapítható. Azok a rendszabályok, amelyek a jövedelem kipihatólására a javaslat tartalmaz, nem fognak a célnak megfelelni, az adózók legszemélyesebb

viszonyaiba fogja kutató szemét az adókievető bizottság beleütni s a legbensőbb anyagi viszonyok felfedésére is jogot fog formálni. Ez az oka annak, hogy mindenütt óriási harcok folynak az általános jövedelemadó behozatala ellen s hogy minden teoretikus igazságossága mellett is mindenütt csak elkeseredést és elégtelenséget okozott eddig. És nálunk, ahol adómentér nincs, a szó teljes értelmében attól kell tartani, hogy államellenes mozgalmak forrása lesz. Igaz ugyan hogy, katonasággal s csendőrséggel minden veszedelemnek elcsúszhat majd, de azt hisszük, a Bach-korszak megismétlése még sem olyan előnyös, amilyenek elérésére valami némas ambíció lehetne egy nemzeti kormány számára.

Mert arra nem lehet számítani, hogy az adóbevallás megbízható lesz, arra még kevésbé, hogy a kipihatólási eljárás sikerre vezethet s hogy az adóalapot igazságosan fogja megállapítani. Tehát attól kell tartani, hogy valósággal demoralizáló hatása lesz a jövedelemadónak. S a veszedelem abban rejlik, hogy éppen a középosztályt amely az adózás pontjából is a legmegbízhatóbb osztály a lakosságnak, jabbon fogj suttáni a jövedelemadó, mint az alsó osztályt, amely az adóelvitkolást sportszerűen üzi. Arra tehát Magyarország még nem érett, hogy általános jövedelemadót hozunk be, mert valójában csakis az intelligens középosztályt fogja azt az adót fizetni s az alsóbb néposztályt épp úgy el fogja titkolni valóságos jövedelmeit, mint a százezer forintos jövedelműk. Azok velük született tradícióból, a nagy jövedelem élvezői pedig a progresszív adóterhek miatt. De a hivatalnok-osztály, amelynek nagyjában ellenőrizhető jövedelműek vannak, kénytelen lesz az adót olyan összegben megfizetni, amint azt a törvény kontemplálja, tehát mintegy prémiumot tűziük ki azok számára, akik meg akarják károsítani az államot s a magas adóterhekkel mintegy büntetést szabunk ki azokra, akik a jövedelmüket vagy nem akarják, vagy nem tudják eltitkolni.

De azonkívül is csak látszólag a legigazságosabb adóalap a jövedelem. Mert a jövedelem megállapítása az eltitkolástól eltekintve is igen problematikus s azért igen kiváló államférfiak és pénzügyi technikusok voltak határozt el ellenzői a jövedelemadónak. Nem akarunk mást, csak Leroy-Beaulieu-t említeni és Bismarékot.

A jövedelemadónak csakis ott van jogosultsága, ahol az az igazságtól és méltányosságtól eltekintve akarja az állami jövedelmeket emelni.

hogy a bátyjához megy, aki nagyon kérte, hogy telepedjék meg nála hosszabb időre.

Dini beszélt hivataláról, összekötésétéről, de a családi dolgokat óvatosan kerülte.

Érezte magában, hogy nagyon is meghódolt a szép asszony bájainak és hogy neki most éjjel az ő Hernádúcai lakásán, az ő felesége oldalán volna a helye, mit keres ő most a száguldó vonaton, mely az Alföld rónaságán dübörög végig? De kergette a kalandvágy és, válahánytor utitársnője bájos mosolygós arcába tekintett, sejtelmes lágy-sággal gondolt a jövő órára. Hátha?

De egyik óra a másik után telt. Alvásról szó sem lehetett. Az utitársak sem hagyták el a helyüket. A szép asszony egy kicsit elszundított, majd bájos restelkedéssel felriadt és tovább csevegtek, hol hallkan egymás mellett a fülkében, hol pedig kinn a kocsis folyosóján.

Réggel hat órákor már Kolozsváron voltak. Együtt reggeliztek a vasúti vendéglőben és folytatták útjukat Segesvár felé.

Dini kissé drukkolt utazásuknak ettől a végélfjától. Segesvár mellett lakott a leánya. Ha véletlenül találkozoznának. Aztán ő Brassóba igyekezett. Így mondta legalább utitársnőjének. Mit csináljon, ha kiszáll Segesváron.

Utinó, azt látta, akivel nem lehet beal-

De itt szembe találják magukat két ténnyel. Az egyiket a pénzügyminiszter abban a nyilatkozatában látjuk, hogy az adóreform célja nem az állami jövedelmek száporítása, sőt állítólag 20 millióval fogja csökkenteni az állami jövedelmeket. Wekerle az állását kötötte ahhoz, hogy ezt neki az ország elhigye, pedig a javaslat indokolása maga is azt mondja, hogy jelentékenyebb bevételekre számít.

De tekintet nélkül arra, hogy mit mond az indoklás, nem lehet Wekerle igazi meggyőződése az, hogy az adóbevételek csökkennek, mert egymaga az a tény, hogy a jövedelemadó ki fog terjedni az adózónak egész jövedelmére, kizárja ezt, s nem lehetnek olyan naivak, hogy bárminő adótörvényben mi igazságot és méltányosságot keressünk. Azt tehát nem hisszük el, hogy az adóreform célja csak az volna, hogy eddigi adórendszerünk kiáltó igazságtalanságát megszüntessük.

De van még egy bizonyítéka annak, hogy a javaslatok nem is akartak mást, mint az állami jövedelmek száporítását. Azt mondja ugyanis a pénzügyminiszter: »A jövedelemadó kiterjed az adózó jövedelmére, nem a tulajta az. hogy a jövedelem egyes részei nem fakadnak-e esetleg a többi adók alól kivett bevételi forrásokból. Ennek a sarkalatos elvnek folyamonyaiaként — mondja a miniszter — a jövedelemadó alapjától veendő az a jövedelmi rész is, mely adómentes földbirtokból, házból, iparvállalatból, végül adómentes értékpapirokból származik.

Megengedjük, hogy a jövedelemadó absztrakt teóriája szerint ez az intézkedés helyes. De Wekerle sokkal kiválóbb elme, hogy sem ennek az intézkedésnek borzasio hatását be ne látna. A magyar állam egész szavahihetősége, sőt becsülete meg veszendőbe, ha ez törvényne válik. Milliárdokra menő állampapír helyzetünk el a külföldön és pedig az alatt a feltétel alatt, hogy ez minden időben adómentes lesz. Most ennek kamatjöldelmét egyszerre adó alá vonjuk, Az állampapiroknak s az adómentes magyar hitelpapiroknak olyan ardeprezszioja fog következni, ami talán egész gazdasági életünket megrendíti. Ezt nem idéznél fel Wekerle, ha csak az volna a célja az adóreformmal, hogy az igazság elvét vigye be adórendszerünkbe. Erre a lépésre csakis akkor szánhatta rá magát, ha ebből az állami jövedelmek száporítását akarja. Azonkívül is mindenféle ígérettel esabitunk be a külföldről gyárosokat és iparvállalatokat s ép-

lítani a rokonokhoz, mint a vasúton akadt utitárrsal.

Bizott azonban a véletlen hozta neki a legközelebbi diadalokat.

Dini útrakészen, szolgálatkészséggel segítette ki a kocsiból a szép Renyeinét. Elkíséri és a következő vonattal folytatja útját.

Mig a podgyással bibelődött, észre se vette, hogy a szép asszony egy fiatal férfi karjaiba veti magát, aki egyszerre csak ráüt Dini vállára.

— Hozta Isten tata. No ez derék. Meg-előzött bennünket. Most adtam föl a sürgönyt. Kis lányunk van, hogy fog Marika örülni.

Dini csak nézett. Szinte elfeledte vejét megölelni. Nem értett meg hamarjában semmit. Azt a Lacit az órdög hozta ide ilyenkor.

— Ugy-e az öröm, tata? No nem hargagsom, hogy még meg sem csókol. Hadd mutatom be az én legkedvesebb hűgomat, özvegy Renyeinét. Ha nem ő vele átazott sokat veszített tata. Helyre egy asszony, mi?

Dini csak banult. Zavaraban azt mondta: nagyon sajnálom. Kétségbeesése még jobban fokozódott, midőn látta a szép asszonyt teljes szívvelől kacagni.

— Együtt jöttünk, édes. De nem tud-

Dini rögtön fájánkozott, hogy arra a félnapra lovagjává szegődik.

Természetes, hogy udvarias de hívós elutasítás volt a válasz, ami a jó Dininkent egy csöppet sem konfundálta.

Szolgálatkészen segített a fővárosba érkezésére a csomagok kiváltásánál. Szerzett kocsit a szállóhoz, mert a szép ismeretlen ezt a félnapot pihenésre szánta. Búcsúzókor pedig értésére adta a szép özvegynek, hogy kötelessége őt is Erdélybe szölitania a holnapi nagyon, de miután ilyen bájos utitársra akadt, még ma ő is elutazik.

Azután rohant haza. Az édes várta ebéd-el és nagy szomorúsággal vette tudomásul, hogy az ő szegény Dinijének már este újra el kell utaznia.

Este félkilenckor már a pályaudvaron volt Dini. Minden kocsit meglesett, mig végre megérkezett a szép ismeretlen, aki kedves mosolylyal üdvözölte a boldog Dinit.

Az éjszakai utazásnak egy szép, bár idegen asszony oldalán meg van a maga bája. Bár többen is kerültek egy szakaszba, mégis felszelenbé vált a szép özvegy modora. Dinivel úgy bánt, mint egy régi ismerőssel. Apróbb szívasségekre kérte és fogadott el tőle. A beszélgetés folyamán megtudta, hogy a szép utitársnő neve özvegy Renyeiné és

pen ez a kormány volt az, mely az 1907: III. t. -ekkel adómentességért igért nekik. Most a jövedelemadóról szóló javaslat egyszerűen visszavonja miudatt, amit az állam ígért. Meglehet, hogy ez is megteveli a teóriának, de azt hiszük, egyszerre véget vet az egész iparfejlesztési akciónak, mert az adózóknak nem sokat törődik a teóriával s neki nem vigasz az, hogy az adót nem mint reáladót, vagy kereseti adót, hanem mint jövedelmi adót vetik ki rá. Ezt sem tenné Wekerlic, ha nem az állami egyenes adóbevételék növelése volna a célja. Mert a már megadott adómentességek visszavonásának, vagy kijátszásának következményei sokkal károsabbak, hógyscm az iránt kétsége lehetne bárkinek is, főleg olyan kaliberű nemzetgazdának, mint Wekerlic. S ha czekek mégis feléldi, akkor nagyon súlyos érvelhetnek. Az igazság maga nem érv, főleg nem az adózás terén, mert az eddig sem respektálták, ezental sem fogják respektálni. Hisz ez az intézkedés is a legkiáltóbb igazságtalanság. A cél nem lehetett más, mint az állami költségvetés fenyegető deficitjének elkerülése. De ezt be kellett volna vallani. Mert nem az adófelvétel az, ami egy országra nézve megalázó s ami a hitelét tönkretesz, hanem az, ha törvényben biztosított jogokat koboz el s akkor még jesszuita szemforgatással az igazságot hangoztatja.

Ujdonságok.

Szentes, 1908. augusztus 23.

— **Árpád-ünnep Pusztaszeren.** A pusztaszeri Árpád-egyesület, melynek központja Szegeden van, hivatásához méltó buzgósággal tartja ébren a honoszerő Árpád vezér dicső emlékezetét. Mint minden évben, az idén is kirándul az egyesület Pusztaszerre, hogy a vezér kőszobra elé járuljon és tanúságot tegyen arról, hogy él még a magyar és hálával van eltelve azok iránt, akik neki ezer évvel ezelőtt ezt a hazát szerették. Szeptember első vasárnapján, tehát 6-án lesz az idei pusztaszeri Árpád-ünnep, melynek rendjét lelkes felhívás kapcsán, a következőkben teszi közzé az egyesület: Reggeli 9 órakor szentmise és beszéd, mondja V á r h e l y i

tam, hogy a tated. Nagyon kedves ember a Bihari úr, Gratulálók, nagytata.

És a szép asszony erősen megrázta a boldog Dini kezét.

A szép asszony pokolian mulatott az ő kisérője zavarán. De lényörültes volt, nem bántotta. Hisz a szép asszonyok rendszeren nem haragudnak azokra akik szépségüknek meghódolnak. Könnyű koozi fél óra alatt Laci birtokara röpitette utasainkat.

A boldog apa azonnal bemutatja kedves vendégeinek az új kis jövevényt.

Bihari karjaiba vette a csöpp jószágot és áhítatos figyelemmel tekintett rá. Szívében meg élt a bosszúság és háborgó indulat.

És amint a szép asszonyra tekintett, a déli nap ragyogó sugara mintha ezüst glóriát vont volna az újdonsült nagypapa fejére.

Látta a dús, fekete hajában megcsiláló ezüst szalakat, mely a szép és féltáas arc fölvetette árnyékát. És a nagypapa szemében ott volt a szerető megható sugára, mely sokkal szebb az udvarló tuzes tekinteténél. Melegén megrázta Bihari kezét.

— De mi azért jó barátok maradtunk. És Bihari szelid melankóliával mondta:

— Igen, „a z é r t” jó barátok.

És ebben az „a z é r t b a” -n megérezte, hogy vége a nyárnak és kezdődik az ősz.

József kath. plebános, mise alatt órségi magyar egyházi énekeket ad elő a szegedi dalárda és Z s á k Lajos tanító. — Mise után a Himnuszot énekli a közönség. — Alkalmi költemény, szaválja Ditrói Nandor. — Ünnepi beszéd, tartja Reök Iván országgyűlési képviselő. — Pusztaszeren költemény, írta L a m p é r t h Géza, szaválja ifj. B i t ó Janos. — Sz ó z a r t, énekli az ünneplő közönség. — Déután 3 órakor néppünnp. Pusztaszeri tanulók verseszavazata, sikverseny, tánc és egyéb szórakoztató mutatványok. Végezetül emléktárgyak kiosztása.

— **A végrehajtási novella ellen.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés több vidéki kerülete mindjárt a végrehajtási törvény országgyűlési tárgyalása után mozgalmat indított annak érdekében, hogy a végrehajtási novella minél későbbi időben lépjen életbe, minek folyamanképpen az egyesülés központja ebben a kérdésben a kormánynál is felszólalt. Az egyesületnek W e k e r l e Sándor miniszterelnökhöz intézett beadványa utal arra, hogy az egyesülés mar a végrehajtási novella képviselőházi tárgyalását megelőzően előterjesztéssel fordult az igazságügyminiszterhez az iránt, hogy a novellába oly irányú átmeneti intézkedések vétessenek fel, amelyek biztosítják a reformnak a jogos érdekek károsodása és a nagyobb megrázkódás nélkül való megvalósítását. E véget azt ajánlotta az egyesülés, hogy azon határidő, amely alatt a törvény életbelépése előtt keletkezett követelések még az 1881. LX. törvénycikk alapján érvényesíthetők, megelőzően hosszú tartamban szabassék ki, annál inkább, mert nemcsak a hitelezők, hanem az adósok érdekének is ez felel meg; azután megállapítja, hogy azok az agályok, amelyeknek az igazságügyminiszternél annak idején kifejezést adott, az azóta történt tanúsága szerint mindenképpen megokoltaknak bizonyultak. Az átmeneti időnek túlságos rövidre való megszábasa és ezenfölül az előirt előzetes bejelentési módozat úgy a hitelezők, valamint az adósok körében országszerte a legnagyobb nyugtalanságot idézte fel s amint immar teljes bizonyossággal előrelatható, súlyos zavaroknak és mérhetetlen károsodásnak lesz a forrása. Az egyesülés kifejté, hogy czekek a következményeket az adott helyzetben még csak úgy lehetne enyhíteni, ha a végrehajtási törvény novellájának életbeléptetése minél későbbi időben következnék be és ez úton meghosszabbíthatnák a túlságosan rövidre szabott átmeneti időtartam.

— **Eredménytelen püspökvalasztás.** Magy meglepetést hozott a debreceni püspökvalasztásnak f. hó 19-én nyilvánvalóvá lett eredménye. Azt várta mindenki, hogy az első szavazás eredménytelen lesz és így új szavazást kell majd elrendelni. Ez a várakozás be is teljesedett. De azt is hitte mindenki, hogy a pótválasztás elrendelése, mint legtöbb szavazatot nyerők: D i c s ő f i József és Dr. B a l t h a z a r Dező közt válik szükségessé és ebben nagy csalódás is ért mindenkit, mert B a l t h a z a r a szűkebb választásból kiesik. D i c s ő f i kapott ugyan is 231, E r ő s s 227, B a l t h a z a r 184 és D á v i d h á z i, akire a szentesi egyház is szavazott, 116 szavazatot. E szerint szeptemberben D i c s ő f i és E r ő s s közt lesz a pótválasztás.

— Szakadás a békési evangélikusok

közt. Föltűnést keltő határozatot hozott az aradi evangélikus egyházközség legutóbb tartott rendkívüli közgyűlése. Egyhangulag mondotta ki a közgyűlés, hogy az aradi egyház kiválkik az arad-békési egyházmegeyből és a e s a n á d - c s o n g r á d i e g y h á z m e g y é h e z c s a t l a k o z i k. A kiválás oka az, hogy az aradi egyházközség régebben elégedetlenkedik az aradi-békési egyházmege vezetősségével szemben és kifogásolja, hogy az egyházmege kebelében, felelősség nélkül való izgató agitátorok a k a r a t a é r v é n y e s ű l.

— **Csikódiújás.** A csongrádmegei gazdasági egyesület, mint minden évben most is csikódiújást rendez Szentesen, a földmívelésügyi miniszter és K á r o l y I m r e gróf anyai támogatásával. A csikódiújászon, mely szeptember 6-án délelőtt 9 órakor lesz a vasártéri külső cédulaháznál, a következő díjak kerülnek kiosztásra. Anyakancával elővezetett szopos csikóknak: I. állandíj 100, II. állandíj 60, III. állandíj 40 korona, I. gróf Karolyi díj 60, II. gróf Karolyi díj 40 korona. Három éves kancacsikóknak: I. állandíj 100, II. állandíj 60, III. állandíj 40 korona, Szentes város I. díja 60, II. díja 40 korona. — Két éves méncsikóknak: Szentes város első díja 60, II. díja 40 korona. Az állami és a gróf Károlyi-féle díjakra elővezethető minden csongrádmegei lakos saját nevelésű és tulajdonát képező kancája szoposcsikóval és 3 éves kancacsikója, Szentes város díjaira elővezethető minden szentesi gazda saját nevelésű 3 éves kanca vagy két éves méncsikója föltéve, hogy a gazdának 100 holdnál kisebb a birtoka. A bejelentő köteles hatóságilag, vagy az egyesület elnöksége által ismert két tanút igazolni, hogy a bejelentett jószág saját nevelése és hogy a jószág állami, vagy hatóságilag tenyésztésre engedélyezett mentől származik. Bejelentéseket az egyesület titkári hivatala, a verseny napjának reggeli 8 órájáig fogad el. A csikódiújásra vonatkozó falragasz-hirdetményt az egyesület ma teszi közzé.

— **A büntető-novella életbeléptetése.** A hivatalos lap közli az igazságügyminiszter rendletét a büntetőtörvény és a bűnvádi perrendtartás kiegészítéséről szóló 1908. évi XXXVI. törvénycikk életbeléptetése és végrehajtása ügyében. A rendlet szerint a büntető-novella ez év október, 1-én lép életbe, a második fejezetben foglalt rendelkezések kivételével, melyek csak 1910 január elsején lépnek életbe. Az egyik rendlet a büntetés föltételek felfüggesztéséről és a budapesti államrendőrség büntügyi múzeumának küldendő elkobzott tárgyakról rendelkezik, egy másik rendlet pedig a rendőri (közgazgatási) hatóságoknak ad utasításokat a büntügyi múzeum ügyében. A büntügyi múzeumról így intézkedik a rendlet: A közigazgatási hatóság vezetője hivatalból is köteles a székesővárosi m. kir. államrendőrség főkapitányi hivatalánál szervezett, vagy a legközelebb eső büntügyi múzeumba küldeni azokat az elkobzott tárgyakat, amelyek megrőzése a nyomozó hatóságoknak vagy a büntetőjogi tudományos továbbképzésnek céljaira kívánatos. Ha az elkobzott tárgy ritkaságú vagy más oknál fogva tudományos szempontból különösen tanulságosnak vagy olyannak mutatkozik, amely a büntetőügy eszkemény elkövetésének valamely új módozatát világítja meg, így tárgyra a székesővárosi m. kir. államrendőrség főkapitányi hivatalánál szerve-

zett bűnügyi műzeumnak más bűnügyi műzeumok netalan korábban érkezett megkeresésével szemben is előjoga van. Ily tárgy elkobzásáról a székesfehérvári m. kir. államrendőrség főkapitányi hivatalánál szervezett bűnügyi műzeumot értesíteni kell. Egy másik rendelet a fiatalok terheiték bűnügyeinek ellátásáról intézkedik.

— **A csodátérő mankó.** Az alföldi tanyai magyar népből még nem vették ki a babonában való erős hit. A békés rónságon még remegnek az égiháborút hozó garabonciás diaktól, sőt a megbűvölésben is hisznek. A puszta nép hiszékenységére jellemző ez a történet: Szunyui Mihály szentesi tanyáját seregestől keresték föl a tanyák. Az udvarban leborultak egy földbezsúrt mankó előtt és buzogni csókoltak a falbat. A mankó nagy népszerűségének története az, hogy Szunyui Mihály mostoha leányak, Vincze Viktóriának, az egyik lába hirtelen fölmondta a szolgálatot. Szunyui akkor mankót szerzett leányának. A botra azonban nem sokáig volt szükség, mert mikor a leány egy izben odaküldte a sántikát a tanya udvarán, a mankó ottragadt a sarban, a leány pedig — csodamódon — egyszerre csak járni kezdett. Vincze Viktória hozzatartozó ezt elmondta a környékbeli tanyáknak, ahik villámgyorsan adtak tovább a santa leány gyors meggyógyulásának történetét. A leány a nagyszamban jelentkező érdeklődőkné meg azt is elbeszélte, hogy meggyógyulása pillanatában megjelent előtte Szűz Mária: — Te most már meggyógyultál és többet soha sem leszel beteg. Ezt a mankót hadd itt, mert én megbűvöltem és aki háromszor megcsókolja, az egészséges mara é. A misztikus történet haláltára az emberek leborultak a mankó előtt és nagy szhitattal csókolták. A megszentelt helyet nap nap után mind többen keresték föl, azonban a mankót senki sem csókhatta meg ingyen, hanem néhány filért kellett fizetnie a leánynak, ami Vincze Viktória szoncisliis értekeről tanuskodik. A mankó uralmának is a leány jövedelmének azonban rövidesen vége lett, mert a csendőrség megdulta a csodás történetet s a szentégtörő legények gyorsan elkobozták a bűvös fadarabot.

— **Ujtások a katonaságnál.** A király szentesítette azt a törvényt, amely rendel, hogy a cs. és kir. közös hadsereg és az osztrák Landwehrhez tartozó, a birodalmi tanácsban képviselt királyságokban és országokban állandóan tartózkodó osztrák állampolgárok, ha fegyvergyakorlatra behivatnak és hozzátartozók megjelölése a behívott kezennunkájától függött, a gyakorlat tartamára állami segélyezéssel kártalaníttassanak. Az erre való igényjogosultság mar visszahat f. é. augusztus elséjére és érvényesíthető a gyakorlat befejezése után is. A magyar honos tartalékosok kártalanításáról őszszel tervezett törvényjavaslatot a Ház elé Jekelfiussz Lajos honvédelmi miniszter. Az ujonok a f. évben csak október 6-án kezdi meg a tényleges szolgálatot. Behívjuk erre a napra szől. Az egyéves önkéntesek azonban mar október eséjén kötelesek jelentkezni. Ugyek csak október 6-ra hívják be nyoleheti képzésre a póttartalékosokat.

— **A hadügyi kormányzat nevezetes ujtást rendelt el.** A jelen évtől kezdve a tiszt beutamatáshoz használan kötelezi a tartalékos hadapródokat és hadapródjelölteket a jelentkezőre november 6-án, illetve november 17-én. Még pedig évenként a hadkiegészítő kerületi, illetve a honvéd kiegészítő parancsnokságnál; mindenkor a nevezett napon délelőtt 9 óraker. A beutamatason önként kötelez az arra hivatott megjelenni, mert behívó parancs kibocsátva nem lesz. Jelentkezhetik az illető ama hadkiegészítőnél, amely tartózkodási helyéhez legközelebb esik. Még

pedig polgári ruhában. Az utazás költségei a jelentkezőt terhelik, de kérelmükre mentellevelet allit ki a hadkiegészítő parancsnokság.

— **Köri táncvígáalom.** A helybeli katolikuskör ez évi szeptember 8-án, saját helyiségeinek díszes termében, az első magyar zenekar közreműködésével, saját hazalapja javára, kisasszony napi zártkörű táncmulatságot rendez, személyenként 1 kor. 20 fillér, családoknak 8 korona belépődíjjal. A kör vígalma itt mindig családias jelleg és feszelen jökevd tünteti ki előnyösen, ezért is bírnak e mulatságok nagy vonzóerővel a közönségre. A most tervezett kisasszonyi táncvígáalom, mely este 8 óraker kezdődik, bizonyára nem képez majd kivételt kedélyesség dolgában és éppen ezért előrelathatóan teljes érköcsi és anyagi sikerrel is fog járni.

— **A vasárnapi munkaszünet.** Sztevényi József államtitkár új törvénytervezete a vasárnapi munkaszünet szabályozásáról nagy elégetletenséget keltett a vidéki kereskedelmi alkalmazottakban a nélküli, hogy kielegetítet volna a vidéki kereskedők óhajait. A kereskedők alliódások érdekeiben tervezett vasárnapi munkaszünet megszortása, illetve az elárústas engedélyezése déli 12 óraker a főnkör részéről Danae ajándékna tekintetik, mivel a cserébe követelt hétköznapi szünet sokkal nagyobb zaklatásoknak és üzemzavaroknak teszi ki a kereskedőket, mint amennyit az egész vasárnapi clarústás ér: az alkalmazmatok ak meg 24 óraker munkaszünetük megszorbitást latják benne mert meg vannak gyözdöve, hogy a kárpótálás adott hétköznapi szünet egyszerűen kivihetetlen. A Temesvári Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete azért mozgalmat indított a teljes vasárnapi munkaszünet érdekeiben, melyhez már eddig is számos kereskedelmi és alkalmazmatok egylet csatlakozott. E tárgyban szeptember hó 6-án a egy országos kongresszust rendeznek Temesvárott, melyhez már nagy számmal érkezték a bejelentések.

* Felhívjuk olvasóink figyelmét a Magyar élet-es jaradéki-biztóító Intézetnek lapunk mai számban foglalt hirdetésére.

Várandós állapotban

levő anyáknak nincs jobb barátjuk, mint a SCOTT-féle Emulsió. Testi gyengeség és bogyadság ha kinozza öket, úgy a SCOTT-féle Emulsió épp oly csodálatos, mint kielegetítő hatással jar. Uj erőt és uj életkedvet kölcsönöz a SCOTT, mintha varázssal lenne. De még több örömet okoz a szülőknek,

ha a csecsemő megszüllit, mert egészséges színében és erős formájában a szülők különönségönyörködnek. Ez onnan van, mert az anya által bevett

SCOTT-féle Emulsió.

Az Emulsió a gyermeket is táplálta s erősítette, vásörlásánál szöval mindkettőre a legkelleme SCOTT-féle módszer végsebb hatást gyakorolta. VI. 5—1 legyát — Egy eredeti üveg ára 2 K. 80 fillér. Képfők figyeembe vendi. Kapható a gyógyszerértreksban.

Iskolai értesítés.

A helybeli állami főgymnasiumban a tanulóik felvétele az 1908—9. tandévre f. é. szeptember hó 1. 2, és 3-án d. e. 8—12 ig az igazgatói iródban történik.

A felvétel feltételei a következők:

- a.) Az első osztályba csak a 9 évet betöltött tanulók vétetnek fel; 12 évesnél idősebb fú felvételéről a tanári testület határoz.
- b.) Az I. osztályba beiratkozó tanuló tartozik szülői, vagy azok megbízottjál kíséretében megjelenni s a elemi iskola negyedik osztályának sikeres elvégzéséről szölo i s k o

ja, továbbá születési és ujraköltási bizonyítványt felmutatni. E bizonyítványok bármelyikének hiányában a felvétel csak ideiglenes s a hiány 8 nap alatt pótlandó.

c.) A felsőbb osztályba való felvétélhez megkivántatik, hogy az illető tanulo az előbbi osztályt sikeresl végzte s azt bizonyítvánnyal igazolja.

d.) Minden unjonna h belépő tanuló, ki az előző tanévet más intézetben végezte, tartozik az iskolai bizonyítványt és az előző tanévről szölo iskolai értesítőt is felmutatni.

A felvételkor fizetendő díjak: felvételi díj 8 korona, ifjusági könyvtári díj, értesítő díj, ének díj s tanulm. kirandulási díj címén 1—1 korona, összesen 18 korona. A tandíj 80 korona, mely negyedik részletekben is fizethető.

Minthogy az 1886. évi XXX. t.-c. értelmében egy-egy osztályba csak 60 tanuló vehető fel: s a helybeli a felvételnél előnyben részesülnek, az igazgatóság figyelmzett a helybeli szülöket, hogy az I. osztályba beiratkozó fiaikat már szeptember első napján hozzák el, mert a következő két napon jelentkező tanulókat a jelentkezők sorrendjében fognak felvétetni, akár helybeliek, akár vidékiek azok.

A javító vizsgálatok aug. 31-én délelött, az írásbeli magánvizsgák aug. 28. és 30-án egész nap, a szóbeli magánvizsgák aug. 31-én délután, a polgári iskolából átépő tanulóik felvételi vizsgája szeptember 1. és 2-án délután. A vizsgálatok délelött 8 és délután 2 óraker tartatnak.

Az iskolai ünnepélyes megnyitása szeptember 4-én délelött 9 óraker lesz, melyen a szülöket is szölvéven látja. Szentes, 1908. augusztus 21.

2—1 A gym. Igazgatóság.

Nyiltér.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM ÉS SZÁJVIZ

Felelős szerkesztő: BÀNFAVLI LAJOS.

Kiadótulajdonos: »Szentes és Vidéke» könyvnyomda

Halvacsora.

Szíves tudomására hozom a nagy érd. közönségnek, hogy a Petőfi-szállóbeli éttermemet és sörcsarnokomat ujonnan és díszesen restaurálva, a helyiségeket ünnepléyesen

ma, vasárnap este 8 óraker nyitom meg

Halvacsorával,

tiszai halászlé kiszölgálásával.

Jó konyháról, friss csapolásu sörről és tiszta italokról, vendégeim gyors és gondos kiszölgálása mellett gondoskodom.

A n. érd. közönség szíves támogatást kérve, vagyok

teljes tisztelettel:

PIRITHY MÁTYÁS
vendéglős.

Magyar élet- és járadék-biztosító intézet mint szövetkezet BUDAPESTEN. VI. kerület, Teréz-körut 54. szám.

A szövetkezet elnöke gróf Széchenyi Aladár.

Az igazgatóság: **Báró Rudnyánszky József** elnök, **Dénes Tibor**, **Forrai Miklós**, gyömrői Gyömrői **Aurél**, **gróf Török József**, **Varga Sándor** vezérigazgató.

Az intézet szövetkezeti alapra lévén fektetve, az **össznyereség** a biztosított tagok tulajdonát képezi és **annak 70 százaléka** a teljesített díjzetések arányában a tagok közt felosztatik.

Az intézet az életbiztosítás összes nemelt művelti jutányos díjak és előnyös feltételek mellett, ajánlja különösen a halál esetére szóló biztosítást a család ellátására, a kölcsönös biztosítást a házastársak részére, a halál és elérés esetére szóló vegyes biztosítást, a kiházasítási biztosítást leányok részére, esetleg nevelési járadékkal kapcsolatosan és a nyugdíjbiztosítás, különböző nemelt. A föld-birtokos-osztály igényeinek kielégítésére az intézet jelzálogbiztosítást is nyújt, mely lehetővé teszi, hogy a biztosított fél halálával a jelzálogkölcson törlesztetik és a birtok tehermentesen száll az örököse. A magy. állam vasútkat alkalmazottjainak biztosításánál a szövetkezet elegendi a követény-illetéket és a kamat-pótlékok

Bővebb felvilágosításokkal készséggel szolgálnak ugy helyben mint vidékre az **Intézet szentesi képviselőitének vezetői**:
Paksi János ref. tanító. **Szilágyi Károly** ref. tanító.

özv. Kolpaszki Györgyné, mint a díjak beszédésével megbízott, **I. k. Br. Harucker u. 53.** 2-1

HÖLGYEK
részére nélkülözhetetlen

Legjobb SZÉPÍTŐSZER a

B. 5-1
FÖLDES-féle MARGIT CRÉME

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, hirtéskét. (Műtesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérre, simivá varázsolja, üdít és fiatalít.

ÁRA: kistégely 1 kor., nagy tégely 2 kor.

Hívaló tolett-ókkok: Margit-hőlgypor (3 színben) 1 kor. 20 fillér.
Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpép 1 kor., Margit-arcvíz 1 kor.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszkereskedésben.
Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

Földes Kelemen gyógyszerész ARAD.
Főraktár Szentesen: Varady Lajos
Sámuel B., Darcsekny M.,
ifj. Váradi L.,

Páratlan és csodás hatású

Ovakodjunk utánzatától.

NESTLÉ

GYERMEKISZTJE
csecsemők, lábbadozók
gyomor-bajosok részére.

A LEGJOBB ALPESI TEJET TARTALMAZZA

Egy doboz ára 1 kor. 80 fill. kapható minden gyógyszerárban és drogeriában, ugyanott ismeretlő iratok ingyen.

Sövényháza község Elöljárósága.

32—1908. M. R.

Hirdetmény.

Alantirt előjáróság közhírré teszi, hogy a község határában a folyó évi augusztus 14-ik napján bitangóságban talált egy darab kanca számár a 1. évi augusztus hó 31-én délelőtt 9 óraker a község házánál nyilvános árverésen el fog adatni.

Sövényháza, 1908 augusztus 16.

Szabó József, Pity István,
h. bír. jegyző.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

**Ki nem szereti
nejét és gyermekeit!**

Saját érdekében

kérjen, tíz filléres postabélyeg beküldése el-
lenben prospektust és arjgyzékot.

Közvetlen szétküldés

BAUER JÓZSEF

Kozmetikai, higiénikus-vegvi művek.

33-1. Vezérképviselet és szétküldési iroda:
B É C S, I. Sonnenfelsgasse 21.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

4078—tkv. 1908.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbírótság mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Károlyi József** szentesi bej. cég végrehajtatónak **Horváth Antalé**, **Lakos Mariá** végrehajtat szc-
vedett elleni 220 korona — fillér tő.e köze-
telés és jár. iranti végrehajtsi ügyében a
szentesi kir. járásbírótság területén levő Szentes
város belterületén levő a szentesi 5773.
sztykben A 7 646/1. sorsz. alatt felvett bel-
teikes hazra 1200 koronaban ezennel meg-
allapított kikiatási arban az árverést elren-
delte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan
az 1908. évi szeptember hó 3-ik napjának
délelőtti 9 órajakor ezen telekkönyvi hatóság
helyiségében megtartandó nyilvános árverés-
en a megallapított kikiatási aron alól is
eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ing-
atlan becsaranak 10 százalékat vagyis 120
koronát készpénzben vagy ovadekképes
értékpapirban a kiküldött kezéhez le-
tenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál
előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű
elismervényt atszolgáltatni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbírótság mint
telekkönyvi hatóságnál, 1908. évi július hó
19-ik napján.

Katkics, kir. járásbíró.

10283—908

Hirdetmény.

Szentes város által fentartott sze-
gény-menházban elhelyezettek élel-
mezésének biztosítására 1908. aug. 27-
ik napjának délelőtti 10 órajakor le-
játó határidővel zárt írásbeli verseny-
tárgyalás fog tartani.

Felhívom azokat, kik az élelmezést
elnyerni ohajják, fenti határidőre aján-
lataikat lepecsételt borítékba zárva a
központi iktató hivatalba adják be.
Részletes feltételek alólírott nál
megtudhatók.

Szentes, 1908. aug. 22.

Kalpagos
g. tanácsnok.

A Csemege-szőlő

ELADÁS

Dr. Ecséri Lajosnál

2—3 megkezdődött.

Postában / Lakásértéke / Saját érdekében / LEOPOLD GYULA / Birtokos / Budapest, Erzsébet-körút 41. / 600 szék / Feltöltés /

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyút
Garvens-művek, WIEN XX/2.

Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyúk szemeit, bőrkeményedést azonnal eltávolít a Kaiser-féle
TYUKSZEMHALÁL
ára 70 fillér.

A legjobb és legelső sósbor-szesz az
ERŐ SÓSORSZESZ
ára 2 K, 1 K és 30 fillér.

Postán szállítja utánvét mellett a
KOSMOS vegyszert és kémiai laboratórium.
GYÖR, BAROSS-UT.

Csmege-konzervek
BARTA-féle erdei gyümölcskonzervek, szőlők, gombák, bors- és fűszerek, ananász konzervek, és legújabb minőségű szőlő- és őszibarack konzervek.

BÉLHURUT
Rusztin, francia, angol, orosz, magyar és BARTA-féle belhurut gyógygyógy, belhurut gyógygyógy, belhurut gyógygyógy, belhurut gyógygyógy.

Felkai Konzervgyár, Bartha József
Felka (Szepesmegye). - Kérjen, árjegyzék!

VÉRSEGENYÉSZ, ÉTVÁGYTANÁRSÁG, IDEGESSÉG
gyógyítására a legújabb és leghatékonyabb a **NOBESSÉGY-TOKAJI CHINA-VASBOR.**

Rendkívül kellemes ízű, erősítő, tisztító és gyógyító hatású.

Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapcsolat: Budapest, Postán küldi: **KOBONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvária-utca.

PLATSCHEK VILMOS
elismert legolcsóbb, legezöldőbb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút)

RIVOLI
fényképészeti és festészeti műtermében
BUDAPEST, VII., RAKÓCI-ÚT 30.

készülnek csak elsőrendű művészeti kivitelben fényképnagyítások, aquarell- és olajfestmények. Másolatok selyemre, bársonyra, fára, elefantsontra stb. Brass, fűggeték, tó stb. apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sírkövekre stb. Mirel küldjek ingyen és bérmentve árjegyzékét?

DIGESTOL GYÜK
a legelőkeltebb emésztőgyógyszer

Dobosa 2 kor.
Postai szállítással: **PEHER GALAMB-GYÓGYSZERTÁR**
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93
Naphatal minden gyógyszerre drogeriában

Meglepő haladás!
FICHTENIN

a legújabb, szabaddal megújított, nagy hatású gyógyszer a tüdőbetegségek, az elhízás, az idegesség, a vesztettség, az éjszakai vizelés, az emésztési zavarok, az alvás zavarok, az idegesség, az éjszakai vizelés, az emésztési zavarok, az alvás zavarok, az idegesség, az éjszakai vizelés, az emésztési zavarok, az alvás zavarok.

Legnagyobb hatású vese- és ideggyógy és diuretikum. Használati utasítás azonnal való elküldés mellett bérmentve a feltöltés ellenében.

Vesérképvizelési Magyarországi németországi:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-utca. 36. - Telefon 21-51.

BOGDANY
szerencsése paratlan!

Vásároljunk osztály-sorsjegyet csakis **BOGDANY S.**

városi sorsjegyiroda r.-l.-nál
BUDAPEST - KÁROLY - KÖRÚT 20.

Dr. KOVÁCS KÉZPÁSZTÁJA
2 nap alatt biztosan hat.
Tegelye K 1-20
Dr. KOVÁCS gyógyszerár Budapest, Gyár-utca 17.
„Toilet-tükör” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal **Beretvas - MIGRAIN-pasztilát,** mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet. 1 doboz 1 kor. 20 fillér. - Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. Fővárosi **BERETVAS TAMÁS** gyógyszerár KISPEST, Kiskörmend utca 1. Ingyen postai szállítással 8 doboz rendeléssel!

PARIS SZALON
Szállás: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 25. sz. 100 szoba 200 K-100 fillérrel, kizárólagos és világhíres italok, étel, pártizás, csodás kávéház, étterem, Vilamos vasúti megállóhely az órára pályaudvarról és belől fel.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.
Elsőrendű konyha! Népszerű zene-estély!

Dr. KOVÁCS J.
hemoptical rendelő-írózó
MÉR betegségekben szenvedők számára
Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER
a sörmeztől a szőlőig mindenféle italok és élelmiszerek előállítására és forgalmazására
Első és legnagyobb magyar élelmiszer-üzem

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer.

Minden külföldi föltűnő hazánk természetes szénsavas vizek királya **A mohai ÁGNES-Forrás** Milleniumi nagy éremmel kitüntetve. Kifünő asztali, bor- és gyógyvíz a gyomorerégest

rögtön megszűnteti, pártatlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomorbetegségeknél. Mint természetes szénsavdús ásványvíz, töltetlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsav tartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógysóknál fogva kifünő szere a legkülönfélébb **GYOMOR-, LEGCSÓ ÉS HÜGYSZERVETETEGSÉGEKNEK**

Azért tehát
Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha gyomor-, bél- és légsóhuruttól szabadulni akarunk. **Dr. Kéthy**
Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha a vesebajjt gyógyítani akarjuk. **Dr. Kovács.**
Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be. **Dr. Gebhardt.**
Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk. **Dr. Glass.**

Háztartások számára másféltérsnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval feltett víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbban adja, hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz. Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben. **Kedvelt borvíz.**
Olcóbb a szódavíznél.

Főraktár: Eisler Lajos és ifj. Kovács Sándor uraknál.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
 Budapest, Váci-körút 68,
 által a legoltsányosabb árak mellett ajánljuk:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
 szalmakaszalók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők,
 cséplő-roskák, konkolyozók, kessző- és aratógépek,
 szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Plesnet Jr.
 képlők, szacskavágók, répszívók, kukoricza-
 morzsolók, daráló, őrlőmalmok, egytetemes
 szét-ekék, 2. és 3-vasú ekék és minden
 egyéb gazdasági gépek.

NOXIN

A LEGJOBB CIPŐ-KRÉM

NOXIN

A szabdalmasott FULCSICAL

50-15 Minden jobb üzletben kapható.
Hochsinger Testvérek
 BUDAPEST.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Önkéntes árverés

Kádár Árpádnak nyolc darab nyugati fajta tehene folyó hó 23-án délelőtt a tenyész szarvasmarha díjazást 2-1 követőleg

a külső cédulaháznál önkéntes árverésen **ELFOGADATNI.**

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Földbérbeadás.

Özv. Rácz Ferencné nagytökei és veresegyházi földje több évekre haszonbérbe kiadó, — esetleg feles munkálatra is kiadó.

Ertekezni lehet ez iránt a tulajdonossal. 2V1.

Legnagyobb méretű gépek! Kiváló minőségű felépítés.

A DREZDNER MOTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
 egyik legnagyobb és legnagyobb **MOTORGYÁR**

szállítja az elemert

Szervíz-Beállítás-Gép-Hydraulika-Ácsipleg

Motorokat és lokomobilokat

Vasúti pályák építésére: Szállító-igazgató és Tűz-Beosztottak: Tűz-Beosztottak: Tűz-Beosztottak

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

WAGNER'S HORGONY
A Liniment. Gypsolet comp.
a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknál bizonyos mértékben, mely már több száz év óta legjobb fájdalom-eltávolító eszköz bizonyos körülmények között, nemcsak a leggyakoribb, hanem a legveszélyesebb, azaz, a legveszélyesebb körülmények között is, a leggyorsabb és leghatékonyabb.

Figyelemre méltó. Ezen készítmények miatt bizonyos körülmények között, nemcsak a leggyakoribb, hanem a legveszélyesebb körülmények között is, a leggyorsabb és leghatékonyabb.

Prágában. Miniszterhatározat és neurológiai intézetek által.

Mielőtt július-10-ig megvásárolja, építési **KÖLCSÖN** iránt intézkedni kérik díjtalanul propagandát. **MELLÉN L. EGYED** BUDAPEST, IX. Lószínház-utca 7. Telefonkönyvtárban 48-31.

Magyar Élelmiszer-szállító Részvénytársaság

nyilvános hűtő- és fagyasztó raktárháza Budapest, IX. ker. Tóth Kálmán-utca 8 -10 sz. Sürgőny cím: Telefon: Központi iroda: Consumus, Budapest. 25-62. V. Nagykörve-utca 17

Felhívjuk a t. cím figyelmét a modern technika eddig elért vívmányainak felhasználásával berendezett nagyarányú (kb. 600 vagon rakomány befogadására) hűtő- és fagyasztó-raktárházunkra melyben mindenféle élelmiszerek, u. m.: friss hús, zsír, szalonna, vágott baromfi, tojás, hal, caviár, konzervek, vad, vaj, tej, sajt, méz, főzelek, friss gyümölcs, sör, bor, must, stb. továbbá növénycserék, virágok, szőlőmárkák, szőnyegek stb.

hosszabb ideig változatlan minőségben eltarthatók.

Az egyes árúikkre mérekelte feltételek mellett előleget folyósítunk.

A hűtőház előnyösen felszik, a mennyiben a teherpályaudvarok közelében és a dunaparti teherpályaudvarral pedig iparvágányval van összekötve, és a város minden pontjáról könnyen érinthető.

Vám- és fogyasztási adó köteles árak szabad beraktározása, továbbá reexportáció-kezdvény.

A hűtőházzal kapcsolatos jeggyárunk napenként 500 mázsa jeget termel.

Elvállaljuk a beraktározott árúk szállítmányozását és külföldi **Wien, Berlin, Breslau, London** saját kizseleltükben levő fiókjaink utján való értékesítést.

Videki áruátvitel és osztályozó telepeink: Bánffy-Hunyad, Kaposvár, Arad, Nagykároly, Szentes, Lugos.

Határnyútségeink: Bodenbach, Buchs, Eger I. E. Granica, Halbatadt, Oderberg, Passau, Salzburg, Simbach, Tetschen, Lindau.

Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt 5-3 az igazgatóság.

Föld-bérbeadás.

A kistökei állomásnál levő, volt Fodor-féle 53 hold föld, tanyaépülettel együtt, több évre haszonbérbe kiadó. Ertekezni lehet ez iránt Sarkadi Nagy Ferencsel, III. tized 183. (rég) házszám alatt.